

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

w sprawie **A. O.**,

oskarżonego z art. 193 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2023 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 21 października 2022 r., sygn. akt II Ka 214/22

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Słupcy

z dnia 17 marca 2022 r., sygn. akt II K 407/20

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Koninie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

A. O. został oskarżony o to, że w dniu 20 marca 2020 r. ok. godz. 16:00 w S. na ul. [...] wdarł się na ogrodzony teren posesji, a następnie do domu jednorodzinnego należącego do Z. i J. S., tj. o czyn z art. 193 k.k.

Sąd Rejonowy w Słupcy, wyrokiem z dnia 17 marca 2022 r., sygn. akt II K 407/20, uznał A. O. za winnego tego, że w dniu 20 marca 2020 r. ok. godz. 16:00 w S. na ul. [...] znajdując się w domu jednorodzinnym, w którym zamieszkiwali Z., J. i M. S. wbrew żądaniu osób uprawnionych miejsca tego nie opuścił, to jest popełnienia przestępstwa z art. 193 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby oraz wymierzył oskarżonemu grzywnę w liczbie 100 stawek dziennych po 30 zł każda. Ponadto, zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od przebywania na posesji oraz w domu przy ul. [...] (art. 72 § 1 pkt 7 k.k.) oraz powstrzymywania się od zbliżania się do Z., J. i M. S. na odległość mniejszą niż 10 metrów (art. 72 § 1 pkt 7a k.k.), a także orzekł o kosztach procesu.

Na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Słupcy, Sąd Okręgowy w Koninie wyrokiem z dnia 21 października 2022 r., sygn. akt II Ka 214/22, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył wobec oskarżonego postępowanie karne o przypisane mu przestępstwo z art. 193 k.k. na okres próby 1 (jednego) roku, na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7 k.k. zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od przebywania na posesji położonej w S. na ul. [...] przez okres 1 (jednego) roku, na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 2.000 zł (*pkt 1*) zaś w pozostałej części utrzymał go w mocy (*pkt 2*). Ponadto, orzekł o kosztach za postępowanie odwoławcze (*pkt 3 i 4*).

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść oskarżonego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 66 § 1 k.k. poprzez warunkowe umorzenie postępowania karnego przeciwko A. O. w sytuacji, kiedy w dacie wyrokowania przez sąd odwoławczy był on prawomocnie skazany za występki

z art. 193 k.k., art. 190 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 3 czerwca 2022 r., sygn. akt II Ka 110/22, zmieniającym wyrok Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 17 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 397/20, a zatem nie została spełniona przewidziana w powyższym przepisie prawa materialnego, tj. art. 66 § 1 k.k. przesłanka braku karalności sprawcy za przestępstwo umyślne.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Koninie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona na niekorzyść oskarżonego A. O. kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w związku z czym mogła być w całości uwzględniona na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z brzmieniem art. 66 § 1 k.k. sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Przepis art. 66 k.k. określa materialne i formalne przesłanki warunkowego umorzenia postępowania, których dopiero łączne spełnienie umożliwia zastosowanie przez sąd tej instytucji. Wśród tych przesłanek przepis ten wymienia warunek uprzedniej niekaralności sprawcy za przestępstwo umyślne. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, iż ten warunek ma charakter bezwzględny i nie zależy od stanu wiedzy sądu orzekającego o warunkowym umorzeniu postępowania (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 października 2006 r., sygn. akt II KK 17/06, R - OSNKW 2006, poz. 1873; z dnia 8 kwietnia 2009 r., sygn. akt IV KK 408/08, Legalis; z dnia 1 października 2008 r., sygn. akt V KK 238/08, R - OSNKW 2008, poz. 1955; z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt. III KK 180/14, Legalis; z dnia 1 czerwca 2016 r., sygn. akt V KK 61/16, Legalis; z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt III KK 432/17, Legalis).

Prokurator Generalny trafnie wskazuje, że procedując w dniu 21 października 2022 r. w sprawie o sygn. akt II Ka 214/22, Sąd Okręgowy w Koninie dysponował ostatnimi danymi o karalności A. O. z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 7 października 2022 r., z których wynikało, iż oskarżony nie figurował jako osoba skazana (*k. 271* akt o sygn. II K 407/20). Jednakże zarazem sąd ten posiadał wiedzę o dwóch postępowaniach karnych prowadzonych przeciwko A. O. w sprawach o sygn. akt II K 59/20 i II K 397/20 Sądu Rejonowego w Słupcy, wynikającą z odpowiedzi na apelację oskarżonego przedstawioną przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych (*k. 265* akt o sygn. II K 407/20). W trakcie postępowania odwoławczego sąd ten zasięgnął informacji jedynie w przedmiocie skazania A. O. wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 6 maja 2020 r., sygn. akt II K 59/20, ustalając, iż oskarżony zapłacił orzeczoną tym wyrokiem karę grzywny w dniu 4 grudnia 2020 r., a zatem powyższe skazanie uległo zatarciu (*k. 270* akt o sygn. II K 407/20 oraz *k. 120* akt o sygn. II K 59/20). Natomiast zaniechał czynności procesowych dotyczących sprawy o sygn. akt II K 397/20 Sądu Rejonowego w Słupcy, z akt której wynika, że A. O. został skazany za występki z art. 193 k.k., art. 190 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. oraz z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 17 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 397/20, zmienionym częściowo wyrokiem Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 3 czerwca 2022 r., sygn. akt II Ka 110/22 (*k. 325 i k. 476* akt o sygn. II K 397/20), czyli przed wydaniem przez Sąd Okręgowy w Koninie wyroku z dnia 21 października 2022 r., sygn. akt II Ka 214/22, który został zaskarżony kasacją. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, iż przesłanka uprzedniej niekaralności za przestępstwo umyślne dotyczy prawomocnych skazań, które miały miejsce do dnia orzekania w przedmiocie warunkowego umorzenia postępowania (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 1 października 2010 r., sygn. akt 141/10, *Legalis*; z dnia 17 maja 2016 r., sygn. akt III KK 28/16, *Legalis*).

W tym stanie rzeczy oczywistym jest, że orzeczenie poddane obecnie kontroli kasacyjnej dotknięte jest rażącym naruszeniem przepisu art. 66 § 1 k.k. i to uchybienie w sposób istotny wpłynęło na treść wydanego przez Sąd Okręgowy w Koninie wyroku z dnia 21 października 2022 r., na mocy którego warunkowo umorzono postępowanie karne wobec A. O., ponieważ wydanie wyroku warunkowo

umarzającego postępowanie karne w stosunku do osoby uprzednio karanej za popełnienie umyślnego przestępstwa nie jest prawnie dopuszczalne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Koninie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W postępowaniu ponownym sąd odwoławczy powinien mieć powyższe uwagi na względzie i prawidłowo zastosować przepisy prawa karnego materialnego.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku

AG

[ms]